

Neočekivana Djukanovićeva pobjeda

Author: [IWPR Balkans](#)

Negativna kampanja opozicije i pritisci međunarodne zajednice doprineli su iznenadjujuće ubedljivoj pobjedi predsjednika koji se zalaze za nezavisnost.

Neočekivano ubedljivu pobjedu ostvarenu na izborima održanim 20. oktobra predsjednik Milo Djukanović manje duguje sopstvenim uspjesima, a više besu koji su izazvali crnogorska opozicija i međunarodna zajednica.

Proindependistička Koalicija za evropsku Crnu Goru predsjednika Mila Djukanovića, koju čine njegova Demokratska partija socijalista (DPS), Socijaldemokratska partija (SDP), Narodna sloga i Gradjanska partija, na vanrednim parlamentarnim izborima održanim 20. oktobra, prema zvaničnim rezultatima koje je objavila Republička izborna komisija, osvojila je apsolutnu vlast, sa 39 od ukupno 75 mandata u republickom parlamentu.

Projugoslovenska Koalicija za promjene, lidera Predraga Bulatovića, sastavljena od Socijalističke narodne partije (SNP), Srpske narodne Stranke (SNS) i Narodne stranke (NS) doživjela je težak poraz osvojivši 30 mandata. Independistički Liberalni savez Crne Gore, LS, osvojio je četiri poslanička mesta, a lista Albanci zajedno - dva.

Na vanrednim lokalnim izborima, koji su održavani samo u dva grada, Podgorici i Tivtu, Djukanovićev savez osvojio je apsolutnu pobjedu u glavnom crnogorskom gradu, a u Tivtu ima isti broj mandata kao i projugoslovenska koalicija, ali će skupa sa hrvatskom Gradjanskom listom, koja je osvojila 4 odbornička mesta Djukanovićev savez moći da formira vlast i u tom gradu.

Iako su sva ispitivanja javnog mnjenja davala prednost listi crnogorskog predsjednika Mila Djukanovića, ovakav ubedljiv trijumf njegovih snaga nije se očekivao, i malo je ko pre izbora davao šanse Djukanoviću za samostalno formiranje vlade.

Vlada DPS - SDP pala je ovog proleca zbog otkazivanja podrške Liberalnog saveza. Ova mala independistička stranka, zahvaljujući kojoj je Djukanović imao većinu u parlamentu, oborila je vladu, jer je crnogorski predsjednik pod pritiscima Evropske unije potpisao Beogradski sporazum kojim je Crna Gora odustala od referenduma i pristala na trogodišnji labavi savez sa Srbijom.

Nakon pada vlade opozicione snage su se udružile. Liberalni savez je na iznenađenje mnogih usao u koaliciju sa Bulatovićevim projugoslovenskim snagama. Udružena opozicija preuzela je većinu u parlamentu, što joj je obezbedilo da potpuno blokira sve inicijative Djukanovićeve koalicije i znatno oslabi institucije kojima je on vladao. Nova parlamentarna većina uspjela je da u kratkom roku izmeni izborni zakon i preuzme kontrolu nad državnim medijima, kojima je godinama iz senke suvereno vladao Djukanović.

Pored toga, Djukanovićevu vlast potresale su brojne korupcionaske afere i optužbe za povezanost sa organizovanim kriminalom. Opozicija je u predizbornoj kampanji pretila da će hapsiti predstavnike vlasti, koju je nazivala mafijaskom. Socijalni problemi i strajkovi potresali su zemlju. Ovakav razvoj događaja, nije obecavao trijumf.

Analiticari u Podgorici veruju da se bar nekoliko razloga steklo da glasaci ovako postupe.

Jedan je negativna kampanja Djukanovice opozicije i sveze secanje na njenu vezu sa Milosevicem. Drugi je pritisak medjunarodne zajednice na Crnu Goru da se priblizi Srbiji.

Mnogi glasaci liberala su izgleda razocarani njihovim novim savezom, pa su se okrenuli Djukanovicu. Konacno, tu je i nada independista da bi svojim glasom za Djukanovica mogli odvratiti medjunrodnu zajednicu od namere da Srbiju i Crnu goru zadrze zajedno.

Prema crnogorskom analiticaru Srdjanu Darmanovicu, biraci independistickog Liberalnog saveza kaznili su ovu partiju zbog saveza sa projugoslovenskim snagama i veliki broj njih je glasao za Djukanovicevu koaliciju. "Biraci su prilicno surovo kaznili Liberalni savez zbog politike koju je ova stranka vodila poslednjih mjeseci menjajuci politicke saveznike", izjavio je Darmanovic.

Projugoslovenske snage, sa druge strane, svojom negativnom kampanjom doprinele su pobjedi Mila Djukanovica. Na proslogodisnjim parlemntarnim izborima razlika izmedju Bulatoviceve i Djukanoviceve koalicije bila je jedva dva procenta u korist crnogorskog predsednika, a sada je ta razlika gotovo deset procenata.

Predrag Drecun, potpredsednik Narodne stranke kaze: "Nasa kampanja je bila veoma losa. Mi smo umesto programa imali negativnu kampanju. Pretili smo da cemo ako pobedimo uhapsiti veliki broj ljudi u Crnoj Gori. Narod se od toga uplasio".

Politicki analiticar Drasko Djuranovic kaze da je evropski pritisak na Crnu Goru da ostane u savezu sa Srbijom isao na ruku predsedniku. Nakon sto je pod pritiskom Haviera Solane Djukanovic konacno potpisao Beogradski sporazum, pritisci na crnogorsku vlast nisu prestali.

"Naprotiv, samo su se intezivirali, jer je Brisel umesto labave i privremene zajednice koja je proisticala iz Sporazuma, pokusavao da revidira dogovor i da ubedi Djukanovica da prihvati jaku centralnu drzavu, uprkos zeljama vecine Crnogoraca da dobiju nezavisnost", izjavio je on.

Pritisci su bili toliko direktni da je to ocito iziritiralo veliki deo independistickog birackog tela. Iako je Djukanovic uspeo da Beogradskim sporazumom zadrzi euro i posebne carinske stope i poreze u odnosu na Beograd, iz Brisela su stalno stizale poruke da Crna Gora i Srbija moraju imati jedinstveno trziste i monetu. To se u Podgorici ocenjivalo kao revizija Beogradskog sporazuma.

Prema navodima lokalnih medija, za odrzanje cvrstog saveza Srbije i Crne Gore i reviziju Beogradskog sporazuma posebno je bio zainteresovan britanski ambasador u Beogradu Carls Kroford.

"Kroford je direktno radio na stvaranju saveza liberala i projugoslovenskih partija, kako bi se slomila independisticka vlast u Podgorici", rekao je izvor IWPR-a, blizak crnogorskom predsedniku.

Britanska ambasada u Beogradu odlucno je demantovala ove tvrdnje. U zvanicnom saopstenju, portparol je izjavio za IWPR: "Birtanska vlada ne podrzava nijednu partiju u Crnoj Gori. Kao i druge zemlje clanice EU, ona samo zeli da vidi otvoren i fer demokratski proces koji vodi u stabilnost, reformu i prosperitet. Sada kada je vlast u Podgorici izabrana, Britanija poziva potpisnike Beogradskog sporazma da finalizuju i ubrzano primene ustavnu povelju za novi savez Srbije i Crne Gore", zakljucuje se u saopstenju.

Obracajuci se javnosti posle pristizanja izbornih rezultata, Djukanovic je izjavio: "Nasa apsolutna pobeda omogucice stabilnu vladu sledece cetiri godine. Odmah po izborima pocecemos rad na formiranju reformske i evropske vlade."

Djukanovic je istakao da je najveći značaj ovih izbora to što je u Crnoj Gori pobedila građanska koalicija, sastavljena od predstavnika svih etničkih grupa. "To je jasan signal međunarodnoj zajednici da je u Crnoj Gori, za razliku od nekih drugih država u regionu, pobedila multietnička opcija", rekao je Djukanovic.

Vlast u Podgorici, ogrnuta apsolutnom pobedom, sada će sigurno mnogo lakše voditi pregovore sa Beogradom i Briselom oko budućnosti crnogorsko-srpske države. "Apsolutna pobjeda snaga za nezavisnost je sigurno veliki korak ka sopstvenoj državi", kaže za IWPR Drasko Djuranovic.

Milka Tadic-Mijovic je glavni urednik podgorickog nedeljnika "Monitor".

Focus: Balkans: Regional Reporting & Sustainable Training

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/neocekivana-djukanoviceva-pobeda>